

**[Co to je filosofie?]**

**Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[1980](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1980](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 10. 3. 1980
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 10. 3. 1980

## [Co to je filosofie?]

### 800310-1

Projev zájmu o filosofii. Ale **oč** je vlastně projevem zájmu? Víme předem, co to je filosofie? **Víme předem, co to je filosofie?** Možná, že to víme alespoň přibližně; přesně vzato: myslíme si, že to víme. Ale jak si můžeme ověřit, že si to myslíme oprávněně, tj. že si to myslíme správně? Obvykle se v takových případech obracíme k odborníkům. Ale v našem případě nejsou odborníci zajedno v tom, co to je filosofie. Existuje nepřehledná řada konceptů a definic filosofie. Zdá se, že není spolehnutí na to, co si sami filosofové o sobě a o své práci myslí. Bude tedy, jak se zdá, nutno vyjít z toho, čím jsou a co vlastně podnikají, když filosofují. Ale také v tom jsou obrovské rozdíly. Nehledě na to, že musíme alespoň trochu do filosofie proniknout, abychom filosofům rozuměli. Což můžeme chápat filosofii, aniž bychom k ní přistupovali filosoficky? To však potom znamená, že naše pojetí toho, co to je filosofie, rozhoduje o tom, co budeme za filosofa a za filosofii považovat. Tak se dostáváme tam, kde jsme byli na počátku. Což nemůžeme najít nějaký základ, umožňující „objektivní“ posouzení toho, co to je filosofie?

Existuje pokus vyjít ze základu, jímž je historický počátek filosofického myšlení ve starém Řecku. Z jiných důvodů musíme touto cestou také projít, ale pro náš problém nepřináší žádné řešení. Především postrádáme kritérium, podle něhož budeme staré Řeky rozlišovat na filosofy a nefilosofy. (Proč např. Homéra nebo Hésioda nepovažujeme za filosofy?) Zejména však se dostáváme na scestí tím, když budeme determinovat filosofii tím, co je dáno v minulosti. Co když stará řecká filosofie představuje jenom jednu, byť počáteční epochu filosofického myšlení? Zač budeme považovat epochu myšlení pozdějšího, které se bude od řecké filosofie odlišovat? Do které chvíle to pro nás ještě filosofie bude a od které chvíle už nikoliv? Nebudeme si plést konec jedné epochy filosofického myšlení s koncem filosofie vůbec? Nezůstaneme uzavřeni právě pro nejperspektivnější cestu nového myšlení? (Metafyzika, předmětné myšlení atd.)

(krouž. blok, č. 80-014; Praha, 800310-1.)

### 800310